

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne in praznike // Inerati do 80 petič vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petič vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inserati davke posebej // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafličeva ulica šte. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1 telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE, Ob kolodvoru 101 // SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5 // Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Kočljiv položaj Finske:

Nainovejši sovjetski pritisk na Finsko

Rusi zatrjujejo, da so Finci streljali s topovi čez mejo, finska vlada pa demantira te trditve — V Helsinkih menijo, da pomeni ruska nota samo pritisk za nadaljevanje pogajanj — Če bi morala Finska ugoditi sovjetskim zahtevam bi to pomenilo dejansko izločitev finskega trdnjavskega pasu

MOSKVA, 27. nov. (Tas). Poveljništvo ruske vojske v Leningradu je snoči objavilo naslednje poročilo:
Dne 26. novembra ob 15.45 je 1 km severozapadno od vasi Majnila nenadno s finskega ozemlja začelo finsko topništvo obstreljevati rdeče čete. Oddanih je bilo 7 strelav. Trije rdeči vojaki in en podkomandir so bili ubiti, 7 rdečih armistov, 1 podkomandir in 1 podporočnik pa so bili ranjeni. V svrhu preiskave je odpotoval takoj na mesto dogodka načelnik 1. sekcije generalnega štaba v Leningradu polkovnik Tihomirov. Preiskava je v teku.

njih pogajanj s finskima delegatoma Tannerjem in Paastiktijem v Moskvi opozorila finsko vlado na nevarnost, ki je nastala s koncentracijo finskih čet na meji v neposredni bližini Leningrada, ter na okoliščino, da tako postopanje ne more ugodno vplivati na pogajanja. Glede na izvalno streljanje finskega topništva s finskega ozemlja na ruske čete mora sovjetska vlada ponovno ugotoviti, da ne pomenijo koncentracije finskih čet ob meji pri Leningradu samo neposrednega ogrožanja Leningrada, temveč da predstavljajo tudi sovražno dejanje proti Rusiji sploh, ker se je sedaj res izvršil napad na sovjetske čete.

vo, v kateri pravi, da je preiskava, ki jo je finska vlada odredila glede dogodkov na finsko-ruski meji, ki jih omenja strojna ruska nota, ugotovila, da ni bil s finske strani izstreljen noben strel. Ruske čete so se očividno same vadile ev topovskem streljanju na ruski strani meje. Nadalje ugotavljajo, da Finska nima koncentriranih nobenih čet na meji in da se incident ni mogoče pripetiti: že zaradi tega, ker so vojaki praznovali nedeljo.

Samo ruski pritisk?

Helsinki, 27. nov. s. (Havas) Včerajšnji obmejni incidenti, kakor tudi ruska nota finski vladi sta povzročila med finskim prebivalstvom znatno vznemirjenje. Če Finska ugodni ruski zahtevi po umaknitvi čet za 20 do 25 km. bi ostale brez posadke glavne finske utrdbe zlasti pred mestom Viborg.

Nasprotno pa v finskih vladnih krogih zaradi ruske note niso vznemirjeni. Ugotavljajo, da nota nima ultimativne oblike in da pušča vrata odprta za nadaljnja pogajanja. Ruska nota pomeni samo pritisk ruske vlade, da bi Finska obnovila pogajanja, ki so bila prekinita. V krogih finske vlade ugotavljajo, da finske čete ob ruski meji sploh niso koncentrirane, ter da so imele včeraj sploh svojo redno nedeljsko počitico. Vsled tega bo finska vlada tem preje pristala na vsako natančno preiskavo o incidentu, da se ugotovi resnica.

Angleška domneva

London, 27. nov. s. Londonški radio pravi, da incident, o katerem poročajo ruski uradni poročila s finske meje, z dozdavnim potopitvijo ruske ladje »Metalisk« ob za-

četku rusko-estonskih pogajanj ter izraza domnevo, da bo Rusija na isti način, kakor je svoj čas izrabila ta dogodok proti Estonski, sedaj to storila napram Finski.

Nemški nasvet finski vladi

Helsinki, 27. nov. s. (Exchange Telegraph) Nemška vlada je dala po zanesljivih informacijah finski vladi prijateljski nasvet, naj spor z Rusijo uredi na prijateljski način, ker bi sedanje stanje moglo imeti nevarne posledice za Finsko.

Pred „incidentom“

Moskva, 27. nov. s. Med tem ko so doslej večinoma samo drugoredni ruski listi prinášali napade proti Finski, je objavil včerajšnji uradni organ komunistične stranke »Pravda« uvodnik v katerem na pada Finsko vlado, zlasti pa ministrskega predsednika Kajandra zaradi njegovega nedavnega govora, na način, ki ima po ostrini in izrazih menda le malo primerov v mednarodni politični praksi.

»Pravda« imenuje Kajandra in njegove tovariše izmenoma pajace in lutke, ter jih pri tem primerja z Beckom in Mosckim. Ponovno očita finski vladi da je razbila pogajanja z Rusijo. List pobita navedbe iz Kajandrovega govora, zlasti ono, da Finska za svoje stališče ni dobivala navodil in podpore iz inozemstva. Pravi, da pisanje angleškega časopisa, zlasti »Daily Herald«, dokazuje nasprotno »Pravda« zaključuje članek z besedami: »Ali bo ta politična zmeda še dolgo trajala? Upamo da ne. Upamo, da finski narod takim lutkam kakor je Kajander ne bo dovolil. In finsko državno ladjjo še nadalje pošlje v pogubo.

Iz notranje politike

NASE NALOGE V SEDANJI VOJNI
O vojnih ciljih zaveznikov na eni strani in Nemčije na drugi strani piše »Narodni list«, ki zaključuje svoj članek z naslednjimi besedami:

»Za nas je glavno, da pridemo iz te vojne neokrnjeni kot država in da se po vojni ustvarijo taki pogoji, ki bodo vsem majlim narodom zagotovili pravico do svoboda in sorazmerno njihovi moči pravice do besede v družbi drugih svobodnih narodov.

Ne smemo pa tudi pozabiti, da nas morejo zares ogrožati vojni kulci, ki bodo v teku vojne, ki bo gotovo trajala več let, vplesti v vojni ples. Zato se moramo duševno in materialno pripraviti za vsak slučaj, da moremo z o. o. z. v roki braniti svoboda našega naroda in meje naše domovine pred vplivim, brez ozira in brez razlike, kdorkoli bi ogrožal naše meje in našo svobodo.

KAJ NAJ TO POMENI?

Spiltski tednik »Narodni list« posveča ob priliki izročitve hrvatske adrese pažu uvodnik pod naslovom »Dux«, v katerem piše med ostali:

»Na adresi je podpisan dr. Maček kot »dux hrvaškega naroda«. Če bi bil to oče našega plemiškega naroda, bi se s tem sploh ne bavili. Čelo če bi bil za tem na lovom kaj državopravni fakt, bi o tem m. r. d. e. razmišljali. Mislimo bi, da je ta fakt nastal ali po narodni volji ali okoliščini in tak fakt se ne bi tikač državne skupnosti.

Toda naslov »dux« plemiški ima za nas globlji in usodnejši smisel. S tem naslovom se dr. Maček tako rekoč ali žbno proglašajo tudi pred vnanjim svetom kot »vojvoda«, »vođa«, »dux«, »Führer« hrvaškega naroda. Simbolično se proglašajo »führerski« sistem in načelo totalitarnega režima na Hrvaškem in za Hrvate. Čeprav dr. Maček in njegova stranka to službeno zanikata.

Mi smo realni ljudje. Vemo, da slede zmagi stranke po 20 letih težki opriznici težke spremembe, ki se silno razlikujejo od običajnih sprememb v demokratsko-parlamentarni državi. Posebno še, ako je ta sprememba izvojevana na nacionalni osnovi. Toda potrebno nam je bilo to službeno potrdilo, da moremo postaviti vodstvu Hrvatske seljačke stranke vprašanje: Kaj naj to pomeni? Ali nas mislijo na Hrvaškem zares obdariti s totalitarnim režimom svoje stranke?

Mi smo iskreno pozdravili prihod dr. VI. Mačka na oblast. Tudi sedaj kljub vsemu smatramo, da je bil ta njegov prihod z državne stališča neobno potreben. Sili pa da se nadalje v opozicijo, bi pomenilo siliti na ilegalno borbo in revolucijo. Kako bi to moglo biti usodno za naš narod in za naše državo, to morejo predvideti samo oni, ki so imeli srečo ali nesrečo, da so vsaj z enim očesom pogledali za kulise naše državne politike.

Predvidevali smo in smo bili celo pripravljeni prenašati za delj časa d'klat ene politične stranke, toda da se bo spuščala v »totalitarne« režime in v »führerski« sistem, ki naj bi bil eventualni pogoj za pripadnost k hrvaškemu narodu — tega nismo niti pričakovali niti ne bomo tega nikoli priznali kot zakonsko utemeljeno dejstvo.

»SRBSKA STRAŽA« NA HRVATSKEM

Beografske »Srpske novice« poročajo o ustanovitvi srbskih organizacij »Srbske straže« v Sidu, Vukovaru, Hloku in Vinkovcih ter pišejo:

V navzočnosti ogromnega števila Srbov iz Sida ter delegatov iz srcevo Hloka, Vukovara in Vinkovca je bila v Sidu konferenca Srbov za ustanovitev imenovane organizacije. V imenu osrednje uprave »Srpske straže« je dr. Milan Žako v svojem govoru poudaril, da je kulturno prosvetno pouk srbskih narodnih mas v duhu svetovarskega srbsva utemeljen v prilikah, ki danes vladajo, in da so naši kraji, ki se pošljajo svoje delegate na konferenco, najzastupnejši za to delo, kakor so nekoli srstvo in življenjem utvarjali v ilike Jugoslaviji. Vsi Srbi iz Srema naj pozarijo na svoje strankarstvo in se pridružio delu, ki pomeni okrepitev velike srbske mladi in naroda.

ZENSKÉ ZARTEVE

V Inženjerčem domu v Beogradu je bilo včeraj veliko zborovanje fenskih. Kakor znano, so naše ženske postale v zadnjem času zelo aktivne ter zahtevajo za enakost politične pravice, kakor jih imajo moški. Zveza ženskega pokreta je predšla zadnje dni večje številne manifestacije, pri katerih so sodelovale številne delegatke. V četrainiški sobotni so prišle delegatke in včerajšnje zborovanje so prišle delegatke iz raznih krajev države.

Shod je otvorila in mu predsedovala ga. Alojzija Štebi iz Ljubljane. O zahtevah našega čenstva je govorila tudi Milena Mohoričeva iz Ljubljane, ki je oprala socialni in gospodarski položaj žensk v Jugoslaviji ter poudarila solidarnost slovenskih žen s ostalimi v državi v borbi za njihove pravice.

Ob koncu debata je bila sprejeta resolucija, naj se v novi volilni zakon sprejme določba, po kateri bodo tudi ženske dobile aktivno in pasivno volilno pravico na podlagi splošnega in tajnega glasovanja v vse zakonodajne in samoupravne korporacije pod enakimi pogoji, kakor veljajo za moške.

Jutri se prične postrejana blokada Nemčije

Zavezniki bodo skušali z jutrišnjim dnevom onemogočiti vsak nemški izvoz na nevtralnih parnikih

Pariz, 27. nov. (Tas). Tu so se sestali državni podtajniki angleškega ministrstva za vojno gospodarstvo Nickel, francoski m. n. za vojno gosp. Pernot in zastopnik francoskega vojnogospodarskega ministrstva v Angliji Morand. Razgovori so se nanašali na oba dekreta, ki jih bosta angleška in francoska vlada izdali v torek za ojačenje blokade Nemčije in onemogočenje slhernega nemškega pomorskega izvoza. Nadeja se so obravnavala tudi navodila, ki jih bodo prejeli vsi angleški in francoski konzuli v tujini glede izvajanja teh dekretov.

Težaven položaj nevtrolecev

Pariz, 27. nov. s. Tukajšnji politični krogi še nadalje razpravljajo o položaju nevtrolecev v zvezi z napovedanimi angleško-francoskimi ukrepi za ojačenje blokade proti Nemčiji. Res je, da se bo težko sporazumeti z nevtralnimi državami v tej stvari ter do kraja upoštevati njih ve interese, a vendar stvar ni tako tragična. Tudi zadnji protesti v Londonu in Parizu niso bili ostri. Nevtralne države se očeno zavedajo, da je vojna z minami najmanj v toliki meri namerjana proti njm kakor proti Angliji in Franciji. Trenutno ni znano še, kakšna bo japonska reakcija na angleško-francoske ukrepe.

Holandski protest v Berlinu

Amsterdam, 27. nov. (Havas) Službena nizozemska agencija sporoča, da je nizozemski poslanik v Berlinu najostreje protestiral pri nemški vladi zaradi incidenta pri Venlu, ko je nemška tajna policija vdrila na nizozemsko ozemlje. Preiskava je nedvoumno ugotovila, da je napad pri Venlu, pri čemer sta bila ubita dva nizozemca, izvršil šef nemške tajne policije v Düsseldorfu.

Decimiranje v Pragi

Pariz, 27. nov. s. (Havas) Po novih poročilih, ki so dospela v Pariz o dogodkih, ki so se odgurali v Pragi dne 17. t. m., je bilo tega dne ustreljenih 120 čeških visokoolovcev. Ko je zjutraj policija vasedla Masarykov kolej, je odpeljala 1200 dijakov na nek letališče v bližini Prage, kjer so morali vsi dijaki do popoldneva stati z dnignjimi rokami. Popoldneva sta z dnignjimi rokami. Popoldneva sta z dnignjimi rokami. Popoldneva sta z dnignjimi rokami.

Uporaba motornih vozil v Italiji

Rim, 27. nov. AA. (Stefani) Ministrstvo za korporacije je izdalo odlok, da se z 8. decembrom avtomobil in motorna kolesa smejo spet uporabljati kot prometna sredstva pod pogojem, da porabijo avtomobil po 30 l bencina na mesec, motorna kolesa pa po 12 l. Ta ukrep bo v praksi izredno potrebe spet ukijnen.

Saradžogiu ne veruje v možnost konflikta na Balkanu

Pomembna izjava turškega zunanjega ministra o možnosti oboroženega spora

Ankara, 27. nov. k. Znani francoski novinar Jules Sauerwein potuje po Bliznjem vzhodu in vodi veliko anketo o položaju v tem delu sveta. Pred dnevi je dospel v Ankaro, kjer ga je sprejel turški zunanji minister Saradžogiu. Med razgovorom je Sauerwein hotel vedeti, ali turški zunanji minister verjame v možnost oboroženega konflikta na Balkanu. Saradžogiu je predložil položaj na Balkanu ter vsa nasprotstva in kočljivosti, ki vladajo v tem delu Evrope, ter je zaključil svoja izvajanja:

Ne, ne verujem v možnost takega konflikta na Balkanu. Oboroženega napada na katerokoli državo na Balkanu od katerekoli strani ne more biti. Dokler Rusija ne pristane na tako akcijo. Glede Rusije pa ne vidim prav nobenega pravega in vrednega razloga, da bi dopustila napad na katero izmed balkanskih držav in se s tem zapletla v vojno z državami, ki so prijateljice Francije in Anglije kati s tem b se zapletla tudi v vojno s Francijo in Anglijo.

Indija ostane zvesta Veliki Britaniji

Zastopnik indijske vlade: navzlic mnogim plemenom, jezikom in veram bo Indija sodelovala pri obrambi svobode in kulture

London, 27. nov. (Reuter) Snoči se je oglasil po angleškem radiu zastopnik indijske vlade Mohamed Kan, ki sodluic na imperialni konferenci v Londonu. V svojem govoru je zavratil trditve nemške propagande, da bi Indija ne bila na strani zaveznikov.

Indija je dejal med drugim, je ogromna dežela, ki ima toliko prebivancev kakor Francija, Velika Britanija, Nemčija, Italija in Rusija skupaj. Ze v svetovni vojni je Indija dala Veliki Britaniji na razpolago poldrug milijon ljudi, sedaj pa jih bo lahko še več, ker je neizčrpen njen človeški rezervoar. Indija je v zadnjih desetletjih postala tudi ena izmed največjih industrijskih držav na svetu. Samo njena produkcija železa in jekla se je od zadnje svetovne vojne pousemindvajsetorila. V času pred vojno je bila Indija v živahnih gospodarskih stikih z Nemčijo. Sedaj bo svoje zavzemne zaloge surovin dala na razpolago zaveznikom.

Indija ve, da se bo v tej vojni odročila tudi njena usoda. Za Indijo pomenijo načela svobode in demokracije najvišjo dobro. Zato je vsa z grozo in ogorčenjem opazovala, kako je Hitler uničeval vse duhovne pridobitve nemškega naroda in uvedel režim nasilja, zaradi katerega je izbruhnila sedanja vojna. Filozofija nemškega narodnega socializma je v nasprotju vsemu, kar je Indijcem drago in sveto.

Nabli sporj so notranjepolitičnega značaja in v nobenem primeru ne morejo biti predmet nesloge, ki bi jo hotela nemška propaganda zasejati med Indijo in Veliko Britanijo. V Indiji je mnogo plemen, mnogo jezikov, mnogo ver. v enem pa so edini vsi, da je treba podvzeti vse za obrambo svobode in kulture.

Angleška letala nad Helgolandom

London, 27. nov. s. Letalsko ministrstvo objavlja nadaljnje podrobnosti o uspešnem izvidniškem poletu angleških letal pretekli petek nad Helgolandom in Wilhelmshafnom. Letala so izvedla polet kljub slabemu vremenu, snegu in dežju. Čeprav jih je obstreljevalo protiletalsko topništvo, so svoj namen dosegla. Enemu angleškemu letalu se je posrečilo napraviti fotografske posnetke Wilhelmshafna, preden je nemško protiletalsko topništvo stopilo v akcijo. Nizki oblaki in led, ki se je delal na krilih letal, so zelo ovirali angleška letala na povratku ki pa so se kljub temu vrnila brez izgub.

Borzna poročila.

Curih, 27. novembra. Beograd 10. Paris 9.92, London 17.51. New York 446, Bruselj 73.95, Milan 22.50, Amsterdam 236.70, Berlin 178.50, Stockholm 106.25, Oslo 101.37, Kopenhagen 86.10, Sofija 5.40.

17. 01a Testa

Pariz, 27. nov. (Havas) Italijanski gospodarski krogi so zelo v skrbeh zaradi poostrejitve blokade, ki jo bosta jutri začeli izvajati Francija in Anglija. Italijanske gospodarske krogi zlasti skrbijo usoda Trsta, preko katerega je šlo največ nemške

